

KOMISSION PÄÄTÖS,**annettu 23 päivänä maaliskuuta 2011,****valtioneuosta C 10/10 (ex N 562/09), jonka Espanja aikoo myöntää A NOVO Comlink -yrityksen rakenneuudistukseen***(tiedoksiannettu numerolla K(2011) 1740)***(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)***(2012/178/EU)*

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on kehottanut mainittujen artiklojen mukaisesti asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

I. MENETTELY

- (1) Espanja ilmoitti 16 päivänä lokakuuta 2009 rakenneuudistuksesta, jonka Andalusiassa autonominen alue aikoo antaa A NOVO Comlink SL -yritykselle. Komissio ilmoitti Espanjalle 25 päivänä maaliskuuta 2010 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa Euroopan unioni toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, joka koski kyseistä tukea. Espanja vastasi päätökseen 26 päivänä huhtikuuta 2010 päivätyllä kirjeellä. Komissio pyysi Espanjalta lisätietoja 22 päivänä syyskuuta 2010 päivätyllä kirjeellä. Espanjan viranomaiset vastasivat 20 päivänä lokakuuta 2010 ja peruuttivat ilmoituksen, koska taloustilanne oli kehittynyt odotettua paremmin.
- (2) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa tästä tuesta. Kolmansilta ei saatu mitään huomautuksia.

II. TOIMENPITEEN KUVAUS**1. Ilmoitettu rakenneuudistustuki**

- (3) Rakenneuudistussuunnitelmaan, jonka Espanja ilmoitti lokakuussa 2009, sisältyi rakenneuudistustuki yritykselle A

NOVO Comlink SL, jäljempänä 'A NOVO'. Toimenpide perustui 5 päivänä marraskuuta 2008 annettuun määräykseen, jolla asetetaan sääntelyperusteet suhdannevaikeuksiin joutuneiden elinkelpoisten andalusialaisten yritysten tukiohjelmalle ja julistetaan haku vuosille 2008 ja 2009 ⁽³⁾. Komissio hyväksyi kyseisen määräyksen toukokuussa 2009 pk-yritysten pelastamis- ja rakenneuudistustukiohjelmaksi. Suuryrityksille myönnettyt tämällytyypiset yksittäiset tuet on ilmoitettava komissiolle (asia N 608/08).

- (4) Andalusiassa myöntämä tuki koostuu kymmeneksi vuodeksi myönnetyn 4 375 000 euron suuruisen lainan 80-prosenttisesta takauksesta, 0,89 prosentin korkotuesta kyseiselle lainalle sekä kymmeneksi vuodeksi myönnetystä 2 000 000 euron valtionlainasta, jonka myöntää Agencia de Innovación y Desarrollo de Andalucía (IDEA, Andalusiassa innovaatio- ja kehitysvirasto).

- (5) Espanja totesi ilmoituksessa, että rakenneuudistustoimea suunniteltaessa velat olivat seuraavat:

— velat tavarantoimittajille 2,7 miljoonaa euroa;

— velat valtiolle 650 000 euroa;

— velat muille A NOVO -konsernin yrityksille 1,6 miljoonaa euroa;

— muut tarpeet, jotka aiheutuvat toimintojen laajentamisesta.

Varoja tarvittiin yhteensä noin 5 miljoonaa euroa.

- (6) Lukuun ottamatta edellä mainittua pääomankorotusta rakenneuudistussuunnitelmassa ei suunniteltu yrityksen toiminnan uudistamista eikä sen organisaation, hallinnon taikka työvoiman uudistustoimia. Yrityksen rakenteen osalta suunnitelmassa kuvattiin vain toiminnan nykyiset alat sekä laajentumisnäkyvät ja -mahdollisuudet.

⁽¹⁾ EUVL C 140, 29.5.2010, s. 25.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

⁽³⁾ Andalusiassa hallituksen virallinen lehti BOJA N:o 236, 27.11.2008, s. 6.

- (7) Suunnitelmassa ei viitattu tuensaajan tai sen emoyhtiön omaan osallistumiseen. Vastikkeiden osalta suunnitelmassa ei mainita kapasiteetin vähennystä tai omaisuuserien myyntiä. Suunnitelmassa ei tehty mitään eroa optimistisen, neutraalin tai pessimistisen oletuksen välille.

2. Toimet, joita ei ole ilmoitettu komissiolle

- (8) Rakennemuodistus suunnitelmaa arvioitaessa tuli tietoon, että A NOVO-yritykselle oli toukokuussa 2009 myönnetty pelastamistuki, joka koostui 80 prosentin takauksesta 1 825 000 euron lainalle kuudeksi kuukaudeksi. Vuosikulut olivat 1,5 prosenttia ja korko 2,86 prosenttia. Espanja ei ilmoittanut tätä takausta.
- (9) Kun pelastamistuki oli myönnetty (21 päivänä toukokuuta 2009), A NOVO esitti 10 päivänä syyskuuta 2009 rakennemuodistus suunnitelman Andalusiassa viranomaisille.

3. Tuensaaja

- (10) A NOVO on suuryritys, jonka toimiala on tietokoneiden, matkapuhelimien ja muiden elektronisten laitteiden myynninjälkeiset palvelut. Sen omistaa kokonaan ranskalainen yritys A NOVO SA. A NOVO valmisti alun perin puhelimia. A Novo lopetti vuosien 2004 ja 2006 välisenä aikana tuotannon ja keskittyi myynninjälkeisiin palveluihin. A NOVO toimii Málagaassa (Andalusia) eli alueella, jolle voidaan myöntää aluetukia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrätyn poikkeuksen nojalla.
- (11) Kun rakennemuodistus suunnitelma ilmoitettiin, A NOVO täytti maksukyvyttömyyttä koskevat vaatimukset. Sillä oli vaikeuksia saada varoja pääomamarkkinoilta. Vuonna 2001 merkitystä alkupääomasta, joka oli 15 miljoonaa euroa, oli hävinnyt yli 10 miljoonaa euroa, ja yksistään vuonna 2008 oli hävinnyt yli neljäsosa:

	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pääoma	15 000 000	14 684 923	6 167 668	6 167 668	8 967 667	4 056 802	2 057 000

A NOVO kirjasi myös suuria tappioita, ja sen liikevaihto pieneni:

	2006	2007	2008	2009
Tappioiden lisääntyminen	- 2 603 000	- 4 549 000	- 3 923 000	- 292 000
Liikevaihdon pieneneminen	22 090 000	21 853 000	15 305 000	15 464 000

- (12) Tämän vuoksi A NOVO oli vuoden 2009 alussa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakennemuodistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen, jäljempänä 'suuntaviivat' (⁴), 10 ja 11 kohdassa tarkoitettussa kriisissä. Yli puolet sen pääomasta oli kadonnut, ja yli neljäsosa oli kadonnut 12 edellisen kuukauden aikana (suuntaviivojen 10 kohdan a alakohta). Yritys täytti siis Espanjan lainsäädännön kriteerit maksukyvyttömyysmenettelyyn joutumisesta (suuntaviivojen 10 kohdan c alakohta). Joka tapauksessa yrityksen kokonaisliikevaihto pieneni jatkuvasti, ja yrityksen omaisuuden arvo oli lähes olematon suuntaviivojen 11 kohdan mukaisesti.

- (13) Jo heinäkuussa vuonna 2005 aloitettiin A NOVO-yrityksen rakennemuodistus, jossa oli tarkoitus muuttaa sen toimintaa ja siirtää puhelimien valmistuksesta myynninjälkeisten palvelujen tarjoamiseen. Vuonna 2005 A NOVO COMLINK S.L:n elinkelpoisuussuunnitelman perusteista ja sitoumuksista tehdyllä sopimuksella A NOVO veloitettiin osallistumaan elinkelpoisuussuunnitelmansa rahoitukseen myymällä ja myöhemmin vuokralla saamalla takaisin kiinteistönsä Andalusiassa teknologiapuistossa (noin 14,9 miljoonan euron arvosta), jotta se voisi muuttaa

pysyviksi 94 väliaikaista työsuhdetta ennen 31 päivää joulukuuta 2007, tehdä 88 uutta työsopimusta ennen 31 päivää joulukuuta 2009 ja pitämään entiset työntekijät vuoteen 2015 saakka. Sopimukseen kuului myös osa-aikaeläkejärjestelmä 60-vuotiaille.

- (14) Vastikkeeksi Andalusiassa työvoimaviranomaiset antoivat A NOVOlle luvan keskeyttää 224 yli 54-vuotiaiden työntekijöiden työsopimusta 31 päivään elokuuta 2008 saakka. Tämä lupa antaa kyseisille työntekijöille mahdollisuuden hakea työttömyysavustusta, vaikka he teoriassa ovat vielä töissä. Työntekijät kuuluvat työsopimusten väliaikaisen keskeytyksen aikana edelleen yrityksen henkilökuntaan. Tällä toimenpiteellä on tarkoitus täydentää kyseisten työntekijöiden tuloja siihen asti, että he saavuttavat eläkeiän.

- (15) Yrityksen lakisäätteiset veloitteet rajoittuvat työnantajakmaksujen maksamiseen niiden työntekijöiden sosiaaliturvaan, joihin työsopimuksen keskeyttäminen vaikuttaa, sekä palkkakulujen ja sosiaaliturvamaksujen maksamiseen osa-aikaeläkkeen aikana (60–65-vuotiaille).

(⁴) EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2.

4. Menettelyn aloittamisen syyt

- (16) Tarkasteltuaan näitä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdassa määrätyn poikkeuksen mukaisia valtiontukitoimia suuntaviivojen perusteella komissio päätti käynnistää SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä, sillä se epäili, etteivät pelastamis- ja rakenneuudistustuen myöntämisen edellyttämät ehdot täyty.
- (17) Komissio päätteli, että molemmat toimenpiteet ovat todennäköisesti tukea. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, että valtiontukea ovat jäsenvaltion myöntämät rahoitustuet, jotka suosivat tiettyjä yrityksiä, ja jotka sen vuoksi vääristävät tai uhkaavat vääristää kilpailua ja vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tässä käsiteltäviin toimenpiteisiin eli takauksiin, korkotukeen, Andalusiassa autonomisen alueen myöntämään lainaan sekä A NOVOn työntekijöille maksettuihin suoriin maksuihin liittyy valtion varoja. Toimenpiteet myönsi Andalusiassa autonominen alue, ja niiden katsotaan olevan valtion toimenpiteitä.
- (18) Toimenpiteistä aiheutuu tuensaajalle etua, jota se ei voisi saada tavanomaisessa markkinatilanteessa. Takaus ei ole samanlainen etu, kun lainanottaja on taloudellisissa vaikeuksissa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina annetun komission tiedonannon⁽⁵⁾ 3 kohdan 2 alakohdan a alakohdan mukaisesti. Samoin Andalusiassa myöntämä laina voi antaa edun. Komissio epäilee, että lainaa ei ole myönnetty markkinakorolla, joka on määritetty niiden sääntöjen mukaisesti, jotka komissio on vahvistanut markkinakorkojen määrittämiseen komission tiedonannossa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta⁽⁶⁾. Sen vuoksi on todennäköistä, että toimenpiteet ovat kilpailua vääristävää tukea.
- (19) Vaikka A NOVO oli vuoden 2009 alussa taloudellisissa vaikeuksissa, oli epäselvää, voitaisiinko sille myöntää pelastamis- tai rakenneuudistustukea, koska se on kokonaan ranskalaisen yrityksen A NOVO SA omistama, ja tällä yrityksellä oli vuonna 2009 lähes 350 miljoonan euron liikevaihto ja 12 miljoonan euron nettotulos. Suuntaviivojen 11 kohdan mukaisesti kriisiin joutuneet yritykset voivat saada tukea vain, jos ne eivät voi selviytyä omistajiensa varojen turvin. Lisäksi suuntaviivojen 13 kohdassa vaaditaan, että silloin kun on kyseessä suureen konserniin kuuluva yritys jäsenvaltion on osoitettava, että yrityksen vaikeudet ovat nimenomaan sen omia ja liian monimutkaisia, jotta konserni voisi ne ratkaista. Espanja ei ole esittänyt tietoja, joiden avulla voitaisiin päätellä, täytyvätkö nämä ehdot.
- (20) Rakenneuudistussuunnitelman osalta komissio epäilee, voidaanko sillä taata pitkän aikavälin kannattavuus, kuten suuntaviivojen 35 ja 36 kohdassa vaaditaan. Rakenneuudistussuunnitelmassa ei esitetty toimia, joilla yritys itse pyrki parantamaan elinkelpoisuuttaan ja rakennettaan. Suunnitelmassa ei myöskään esitetty toimia, joilla voitaisiin mahdollisimman paljon vähentää tuen haitallisia vaikutuksia kilpailijoihin, kuten esimerkiksi kapasiteetin supistaminen (suuntaviivojen 38 ja 39 kohta). Myöskään ei ollut mahdollista määrittää, rajoittuisiko tuen määrä ja intensiteetti ehdottoman välttämättömiin rakenneuudistuskustannuksiin (suuntaviivojen 43 ja 45 kohta). Suunnitelmassa ei käsitelty lainkaan tuensaajan omaa osallistumista.
- (21) Komissio epäilee, ettei vuoden 2005 rakenneuudistuksessa ole noudatettu tuen ainutkertaisuuden periaatetta. Suuntaviivojen 72 kohdan ja seuraavien kohtien mukaisesti valtio ei saa puuttua asiaan, jos viimeisen pelastamistai rakenneuudistustukitoimenpiteen toteutuksesta on kuluunut vähemmän kuin 10 vuotta. Komissiolla ei ole tietoja, joiden perusteella voitaisiin määrittää, ovatko Andalusiassa autonomisen alueen työntekijöille suorittamat suorat maksut tukea. Jos maksut suoritettiin yleisen sosiaaliturvajärjestelmän puitteissa, ei niitä pidetä valtiontukena. Jos yrityksen olisi pitänyt itse maksaa ne työläinsäädännön tai työmarkkinasopimuksen nojalla, olisivat tällaiset maksut yrityksen tavanomaisia kustannuksia. Jos valtio ottaa huolehtiakseen näistä maksuista, on niitä pidettävä valtiontukena⁽⁷⁾.
- (22) Tämän vuoksi oli epävarmaa, voidaanko pelastamis- ja rakenneuudistustukea pitää asiaa koskevien suuntaviivojen mukaisena.

III. ESPANJAN HUOMAUTUKSET

- (23) Espanja ilmoitti 22 päivänä lokakuuta 2010 päivätyllä kirjeellä komissiolle, ettei ilmoitettua rakenneuudistustukea ollut pantu täytäntöön ja että se vetää ilmoituksen takaisin.
- (24) Toukokuussa 2009 myönnetyn pelastamistuen osalta Espanja ilmoitti, että Andalusiassa innovaatio- ja kehitysvirasto (IDEA) oli hyväksynyt 19 päivänä tammikuuta 2009 riskiooperaation, jonka puitteissa myönnettiin kuudeksi kuukaudeksi 1,5 miljoonan euron takaus, jonka ansiosta yritys voi ottaa pääomamarkkinoilta 1 875 000 euron lainan. Laina myönnettiin 21 päivänä toukokuuta 2009. Se helpotti yrityksen maksuvalmiusongelmia, jotka olisivat aiheuttaneet sen konkurssin, ja se antoi yritykselle riittävän liikkumavaran, jotta yritys pystyi laatimaan uuden rakenneuudistussuunnitelman. Sillä oli nyt tarvittavat varat ja välineet taatakseen elinkelpoisuutensa odottamattomassa tilanteessa, joka oli aiheutunut rahoituslaitosten yleisestä luottojen rajoittamisesta.

⁽⁵⁾ EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽⁶⁾ EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6.

⁽⁷⁾ Katso myös suuntaviivojen 61 ja 63 kohta.

(25) Mitä tulee siihen, onko takaus valtiontukea, Espanja väitti, ettei se vaikuta kauppaan. Myynninjälkeisiä palveluja, joita tuensaja ryhtyisi tarjoamaan, tarjottaisiin paikallisesti, ja ne rajoittuisivat Espanjan alueelle. Tuki ei vaikuttaisi rajat ylittävään kauppaan eikä estäisi merkittävästi muiden kuin espanjalaisten kilpailijoiden toimintaa Espanjan markkinoilla. Ei myöskään olisi perusteita tarjota myynninjälkeisiä palveluja espanjalaisille loppukäyttäjille Espanjan alueen ulkopuolella. Vaikka A NOVO on osa ranskalaista A NOVO SA -konsernia, joka on tärkeä toimija Euroopan myynninjälkeisten palvelujen markkinoilla, mahdollinen välillinen vaikutus kauppaan olisi vain teoreettinen ja merkityksetön mahdollisuus, joka ei vaikuttaisi merkittävästi A NOVO SA:n kaltaisen konsernin ja sen kilpailijoiden kilpailuolosuhteisiin, kun otetaan huomioon tuen määrä verrattuna A NOVO SA:n kaltaiseen suureen konserniin, jonka liikevaihto vuonna 2009 oli 366 miljoonaa euroa.

(26) Espanjan viranomaiset toteavat, että 21 päivänä toukokuuta 2009 myönnetyn pankkilainan (1 875 000 euroa, jonka Andalusian aluehallitus takasi 80-prosenttisesti ja jonka vuosikulut ovat 1,5 prosenttia) korko vastasi saneeratuille yrityksille myönnettyjä korkoja. Korko oli 2,88 prosenttia, ja komission toukokuulle 2009 julkistama viitekorko oli 2,22 prosenttia⁽⁸⁾. Tiedonannossa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta⁽⁹⁾ määrätään, että saneeratuille yrityksille (maksukykyluokitus AAA–A) myönnettyihin lainoihin, joilla on korkea takaus, sovellettava marginaali on 60 peruspistettä. Raja olisi silloin 2,82 prosenttia. Sen päätöksen mukaan, jolla takaus myönnettiin, takaus raukeaisi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lainan myöntämisestä.

(27) Espanjan viranomaiset vakuuttivat myös, että takaus voitiin perustella vakavilla sosiaalisilla vaikutuksilla, eikä sillä

ollut suuntaviivojen 25 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja kielteisiä heijastusvaikutuksia muissa jäsenvaltioissa. Virallisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden määrä yrityksessä oli 527. Konkurssi tai yrityksen sulkeminen olisi vaikuttanut näihin työntekijöihin samoin kuin epäsuorasti useisiin satoihin muihin työpaikkoihin. Suurella osalla työntekijöitä olisi työntekijöiden ikärakenteen vuoksi ollut vaikeuksia löytää uutta työpaikkaa. Andalusianssa on korkea työttömyys (Málagaassa 30 prosenttia), ja yrityksen sulkeminen olisi johtanut sosiaalisesti hyvin vakavaan tilanteeseen. Espanja katsoi lisäksi, että kun otetaan huomioon se, että myynninjälkeisiä korjauspalveluja tarjotaan aluetasolla, ei ollut todennäköistä, että muissa jäsenvaltioissa ilmenisi huomattavia kielteisiä heijastusvaikutuksia.

(28) Espanjan viranomaiset väittivät myös, että ilmoittamattomiin pelastamistukiin sovellettavien suuntaviivojen 25 kohdan c alakohdan ehdot täyttyvät. Näiden ehtojen mukaan jäsenvaltion on esitettävä pelastamistuen ensimmäistä hyväksymistä seuraavien kuuden kuukauden kuluessa rakenneuudistussuunnitelma tai todiste takauksien päättymisestä. Pelastamistuki oli myönnetty 21 päivänä toukokuuta 2009, ja Espanja ilmoitti komissiolle rakenneuudistussuunnitelman ja suunnitellun tuen 16 päivänä lokakuuta 2009. Se siis noudatti kuuden kuukauden määräaikaa pelastamistuen myöntämisestä. Espanja ilmoitti myös, että valtiontakauksen kesto rajoittuu kuuteen kuukauteen.

(29) Espanjan viranomaiset vakuuttivat vielä, että tuen määrä rajoittuu siihen, mikä on välttämätöntä yrityksen pitämiseksi toiminnassa niiden kuuden kuukauden aikana, joille tuki oli myönnetty, kuten suuntaviivojen 25 kohdan d alakohdassa määrätään. Tuen määrä oli laskettu ottamalla pohjaksi kuuden kuukauden likvidien varojen tarve ja yrityksen ilmoittama kassavaje. Kuuden kuukauden kassavirroista saadaan seuraava taulukko, joka esitettiin pelastamistukihakemuksessa:

(euroa)

	1. kuukausi	2. kuukausi	3. kuukausi	4. kuukausi	5. kuukausi	6. kuukausi
Tulot	1 440 998,00	1 685 785,00	1 586 880,00	1 403 600,00	1 405 920,00	1 549 760,00
Menot	1 632 677,00	4 231 415,00	2 631 987,00	2 684 834,00	1 754 309,00	1 504 723,00
Tase	- 191 679,00	- 2 545 630,00	- 1 045 107,00	- 1 281 234,00	- 348 389,00	45 037,00
Yhteissumma	- 191 679,00	- 2 737 309,00	- 3 782 416,00	- 5 063 650,00	- 5 412 039,00	- 5 367 002,00

(30) Näiden tietojen perusteella Espanjan viranomaiset päättivät, että tarvittava summa oli 1 875 000 euroa huolimatta kassavirran korkeasta negatiivisesta arvosta (- 5 367 002 euroa). Määrittäessään tuen määrää viranomaiset ottivat huomioon tuloksen, joka saatiin sovellettaessa suuntaviivojen liitteessä esitettyä kaavaa. Laskelma suoritettiin seuraavasti:

EBIT 2008: - 4 212 036 euroa

Poisto 2008: 437 201 euroa

Käyttöpääoma 2008: (vaihto-omaisuus 7 686 473 euroa - lyhytaikaiset velat 10 446 997 euroa) = - 2 760 524 euroa

Käyttöpääoma 2007: (vaihto-omaisuus 11 748 449 euroa - lyhytaikaiset velat 10 958 960 euroa) = 789 489 euroa

(käyttöpääoma_t - käyttöpääoma_{t-1}) = - 3 550 013 euroa

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

⁽⁹⁾ EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6.

$$[\text{EBIT}_t + \text{poisto}_t + (\text{käyttöpääoma}_t - \text{käyttöpääoma}_{t-1})]/2$$

$$= [-4\,212\,036 \text{ euroa} + 437\,201 \text{ euroa} + -3\,550\,013 \text{ euroa}]/2 = -3\,662\,424 \text{ euroa}$$

Tulokseksi saadaan, että puolet tuen myöntämistä edeltävän vuoden negatiivisesta operatiivisesta kassavirrasta oli 3 662 424 euroa. Espanjan myöntämä laina ja valtion takaus jäisi paljon tätä summaa pienemmäksi ja rajoittuisi siten välttämättömään.

- (31) Arvioitaessa sitä, voidaanko katsoa, että kokonaan ranskalaisen yrityksen A NOVO SA:n, jonka liikevaihto on noin 350 miljoonaa euroa, omistuksessa oleva A NOVO on sellaisessa kriisissä, että sille voidaan myöntää pelastamis- ja rakenneuudistustukea, Espanja väittää, että yrityksen ongelmat olivat sisäisiä ja liian monimutkaisia, jotta ne voitaisiin ratkaista konsernissa. Ongelmat koskivat vain A NOVOa, koska ne liittyivät yksinomaan A NOVO:n toimintaan ja erityisesti sen siirtymiseen valmistuksesta palvelujen tarjoamiseen. Ne eivät johtuneet kustannusten siirrosta konsernin sisällä. A NOVO:n rahoitusongelmat olivat lisäksi liian monimutkaiset, jotta ne voitaisiin ratkaista konsernissa. A NOVO SA:n ja A NOVO Comlink Espanjan vuosien 2008 ja 2009 tulos- ja kassavirtatiedot osoittavat, että vuoden 2008 lopussa, kun A NOVO:n vaikeudet alkoivat edellyttää pelastamistoimenpiteitä, emokonserni oli joutunut rahoituspaineeseen:

(miljoonaa euroa)

	Konserni A NOVO SA (Ranska)		A NOVO (Espanja)	
	2008	2009	2008	2009
Myynti	350	366	14,9	15,5
Voitot	- 17	12	- 3,9	- 0,3
Omat varat	45	53	0	1,8
Lyhytaikaiset velat	28	18	3,4	2
Pitkäaikaiset velat	56	51	0,6	0,7
Kassavirta	- 0,3	2	- 0,6	- 0,9
Varat	230	225	14,2	13,4

Konsernin 17 miljoonan euron tappiot johtuivat osaksi sen sitoumuksista A NOVO Espanjalle. A NOVO -konserni antoi espanjalaiselle tytäryhtiölleen huomattavaa rahoitusta: 2,123 miljoonaa euroa vuonna 2006 ja 2,060

miljoonaa euroa vuonna 2009. Vuonna 2009 ilmeni uusia paineita, kun ranskalaisen konsernin velkoja oli järjestettävä uudelleen.

- (32) Tarkasteltaessa vuoden 2005 rakenneuudistusta ja tuen ainutkertaisuuden periaatetta, Espanjan viranomaisten mukaan 224 työntekijää otti osa-aikaeläkkeen, kun heidän työ sopimuksensa oli keskeytetty työvoiman väliaikaisen sääntelyjärjestelmän (ERTE) nojalla. Kyseisen järjestelmän nojalla 224 työntekijän työsuhte keskeytettiin voimassa olevan yleisen työolainsäädännön, erityisesti 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetulla kuninkaan asetuksella 1/1995 hyväksytyin työntekijöiden asemaa koskevan säädöksen⁽¹⁰⁾ 45 §:n mukaisesti.
- (33) Työntekijöiden asemaa koskevan säädöksen 45 §:n mukaan työ sopimus voidaan keskeyttää taloudellisista, teknisistä, organisatorisista tai tuotannollisista syistä. Kyseisen pykälän 2 momentin säädetään, että keskeytys vapauttaa sekä työntekovelvollisuudesta että palkan maksusta. Työntekijät saavat työttömyyskorvausta sosiaaliturvalain 208 §:n 1 momentin a alamomentin mukaisesti (kuninkaan asetus 1/1994, 20.6.1994⁽¹¹⁾). Mainitun kuninkaan asetuksen 214 §:n 2 momentin mukaan, jolla sosiaaliturvalain uudelleenlaadittu teksti hyväksytään, työnantajan on maksettava sosiaaliturvalaitokselle työnantajakasvu, ja kansallisen sosiaaliturvalaitoksen (INSS) on maksettava työntekijän sosiaaliturvamaksu.
- (34) ERTE-järjestelmässä hyväksytyin yksittäisten työ sopimusten keskeytyksen päättyessä työntekijät palasivat yritykseen, mutta siirtyivät osaeläkkeelle, jossa he työskentelevät vain 15 prosenttia alkuperäisessä työ sopimuksessa sovitusta määrästä. Yritys maksoi 15 prosenttia sekä palkasta sekä sosiaaliturvamaksuista. Espanjan viranomaisten mukaan tämä toimenpide, samoin kuin Andalusiin autonominen alueen hallituksen työministeriön ERTEn puitteissa hyväksymät ja 18 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyn A NOVO Comlink España S.L:n kannattavuussuunnitelman perusteisiin ja sitoumuksiin pohjautuvat täydentävät rahoitustoimet ovat voimassa olevan työolainsäädännön mukaiset ja noudattavat erityisesti henkilöstösäännön 51 §:ää ja sitä seuraavia §:iä; 19 päivänä tammikuuta 1996 annettua työ- ja sosiaaliturvaministeriön esittämää kuninkaan asetusta 43/1996, jolla hyväksytään säännöt, jotka koskevat työvoiman sääntelymenettelyjä ja työntekijöiden ryhmäsiirtojen hallintokäsittelyä⁽¹²⁾; 22 päivänä joulukuuta 1995 annettua kuninkaan asetusta 2064/1995, jolla hyväksytään sosiaalimaksujen maksamista ja muiden sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien suorittamista koskeva säädös⁽¹³⁾; ja yhteishenkivakuutus sopimusta, jolla tuetaan suoraan nimettyjä työntekijöitä, jotta he selviytyvät osa-aikaeläkkeelle siirtymisestä johtuvista työhön liittyvistä ongelmista, kuten vakuutus sopimuksesta 8 päivänä lokakuuta 1980 annetussa laissa 50/1980⁽¹⁴⁾ säädetään.

⁽¹⁰⁾ Espanjan virallinen lehti BOE N:o 75, 29.3.1995, s. 9654.

⁽¹¹⁾ Espanjan virallinen lehti BOE N:o 154, 29.6.1994, s. 20658.

⁽¹²⁾ Espanjan virallinen lehti BOE N:o 44, 20.2.1996, s. 6074.

⁽¹³⁾ Espanjan virallinen lehti BOE N:o 22, 25.1.1996, s. 2295.

⁽¹⁴⁾ Espanjan virallinen lehti BOE N:o 250, 17.10.1980, s. 23126.

IV. ARVIOINTI

1. Espanja veti ilmoituksen takaisin

- (35) Kun ilmoitus oli vedetty takaisin, ei ollut enää syytä käsitellä rakenneuudistussuunnitelmaa. Ilmoituksen takaisin vetäminen ei kuitenkaan vaikuta ilmoittamattomaan ja ennen ilmoitusta myönnettyyn pelastamistukeen.

2. Toukokuun 2009 pelastamistuki

- (36) Espanjan viranomaisten vastattua on tarkistettava, onko pelastamistuki SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen, sillä se täyttää valtioneusta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen asiaa koskevat ehdot.
- (37) Toimenpiteessä on kyse SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuesta. Jotta toimenpidettä voidaan pitää valtioneutena, sen on annettava tuensaajalle etua, jota tuensaaja ei voisi saada tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ja joka voisi vaikuttaa kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Takausta on pidettävänä etuna, kun lainanottaja on taloudellisissa vaikeuksissa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtioneutuksiin takauksina annetun komission tiedonannon 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tässä tapauksessa komissio katsoo, että takaus antaa lainanottajalle etua. Tukea saavan yrityksen asema vahvistui verrattuna sen kilpailijoihin. Tukitoimenpide voi siis väristää kilpailua.
- (38) Espanjan viranomaiset väittivät, ettei jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistu mitään vaikutuksia. Tuomioistuin on kuitenkin oikeuskäytännössään todennut, ettei vaikutus kauppaan riipu tarjottujen palvelujen paikallisesta tai alueellisesta luonteesta tai kyseisen toiminnan laajuudesta⁽¹⁵⁾. Lisäksi A NOVOn myyminen jälkeisiä palveluja myydään vapaasti kaikkialla EU:ssa. Tämän tyyppisiä palveluja tarjoavien yritysten omistus ulottuu useampaan jäsenvaltioon. Tämä koskee erityisesti tuensaajaa, joka on osa ranskalaista A NOVOn -konsernia, joka on merkittävä toimija myyminen jälkeisten palvelujen alalla Euroopassa ja muilla markkinoilla. A NOVOn palveluja voisivat aivan hyvin tarjota muut eurooppalaiset yritykset, joilla on tytäryhtiö Espanjassa. Samoin muihin jäsenvaltioihin asettautuneet yritykset voisivat tutkia mahdollisuutta asettautua Espanjaan tarjotakseen tämän tyyppisiä palveluja, mutta muuttaisivat ehkä mielensä, kun A NOVO voi tarjota kyseisiä palveluja saamansa tuen turvin. Pienelläkin tuella voi olla vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, erityisesti jos A NOVOn toiminta voi sen ansiosta jatkua. Tuki voi lisäksi vahvistaa ranskalaista emoyhtiötä. Ehto jäsenvaltioiden välisen kaupan häiriintymisestä täyttyy siis, ja pelastamistuen myöntäminen on

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtioneutua. Tuen myönsi Andalusian hallitus, ja se on katsottava valtion toimenpiteeksi.

- (39) A NOVOn suuntaviivojen 13 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys huolimatta siitä, että se kuuluu suurempaan konserniin. Espanja osoitti, että yrityksen vaikeudet johtuivat siitä itsestään eivätkä mielivaltaisesta kustannusten siirrosta. Ne johtuivat itse asiassa teollisesta rakenneuudistuksesta, johon yritys joutui aikaisempina vuosina. Vaikeudet olivat liian monimutkaiset, jotta konserni olisi voinut ne itse ratkaista, sillä pelastamistukea myönnettäessä konsernilla itsellään oli suuria rahoitusvaikeuksia. Se oli investoinut 2,123 miljoonaa euroa A NOVOn vuonna 2006, ja se oli itse kirjannut tappioita vuonna 2008. Vuonna 2009 se korotti tytäryhtiönsä pääomaa 2,060 miljoonan euron arvosta.
- (40) Takaus noudattaa suuntaviivojen 25 kohdan a alakohdan vaatimuksia. Yrityksen pelastamiseksi otetun 1,875 miljoonan euron pankkilainan, jonka Andalusia hallitus takasi 80-prosenttisesti, korko vastasi viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetun komission tiedonannon mukaista saneeratuille yrityksille myönnettävien lainojen korkoa. Lainanottaja maksoi lisäksi takauksesta 1,5 prosentin vuotuisen maksun. Takaus päättyi kuusi kuukautta lainan myöntämisestä.
- (41) Takausta voitiin perustella A NOVOn vakavilla sosiaalisilla vaikeuksilla, eikä sillä ollut suuntaviivojen 25 kohdan b kohdassa tarkoitettuja haitallisia heijastusvaikutuksia muihin jäsenvaltioihin. Komissio oli jo myöntänyt menettelyn käynnistämistä koskevassa päätöksessään, että 527 henkilöä työllistävän A NOVOn taloudellinen tilanne oli vaikea vuonna 2008 (katso johdanto-osan 11 ja 12 kappale). Yrityksen konkurssi tai sulkeminen olisi aiheuttanut Andalusiassa hyvin vaikean työvoimapolitiittisen tilanteen, sillä siellä on jo nyt erittäin korkea työttömyysaste. Kun otetaan huomioon, että myyminen jälkeiset korjauspalvelut ovat luonteeltaan alueellisia, ei ole todennäköistä, että muihin jäsenvaltioihin aiheutuisi haitallisia heijastusvaikutuksia.
- (42) Myös ilmoittamattomaan pelastamistukeen sovellettavat suuntaviivojen 25 kohdan c alakohdan ehdot täyttyvät. Niiden mukaan jäsenvaltion on kuuden kuukauden kuluessa pelastamistuen ensimmäisestä myöntämisestä esitettävä suunnitelma rakenneuudistusta varten tai todiste takauksen päättymisestä. Pelastamistuki myönnettiin 21 päivänä toukokuuta 2009, ja A NOVO esitti 10 päivänä syyskuuta 2009 rakenneuudistussuunnitelman ja pelastamistukihakemuksen. Espanja ilmoitti rakenneuudistustuesta 16 päivänä lokakuuta 2009. Lisäksi valtion myöntämisen takauksen kesto oli enintään kuusi kuukautta, ja se päättyi 21 päivänä marraskuuta 2009.

⁽¹⁵⁾ Asia C-280/00, Altmark Trans, Kok. 2003, s. I-7747, 82 kohta; asia C-172/03, Heiser v. Finanzamt Innsbruck, Kok. 2005, s. I-1627, 33 kohta.

- (43) Myös tuen määrä rajoittui siihen, mikä oli tarpeen yrityksen pitämiseksi toiminnassa kuuden kuukauden ajan, kuten suuntaviivojen 25 kohdan d alakohdassa edellytetään. Määrä oli laskettu kuuden kuukauden likviditeettitarpeen ja yrityksen kassavajeen perusteella. Kassavaje oli paljon suurempi kuin suuntaviivojen liitteessä olevassa kaavassa määrätään. Voidaan katsoa, että tuki rajoittuu välttämättömään määrään, kuten suuntaviivojen 25 kohdan d alakohdassa määrätään.
- (44) Tuen ainutkertaisuuden periaatteen osalta komissio pystyi Espanjan antamien tietojen perusteella tarkistamaan, että julkisten varojen käyttö vuoden 2005 rakenneuudistuksen yhteydessä joidenkin A NOVOn työntekijöiden hyväksi toteutettujen sosiaalisten toimenpiteiden rahoittamiseksi toteutettiin yleisen sosiaaliturvajärjestelyn mukaisesti. Sitä ei voida pitää suuntaviivojen 61 ja 63 kohdassa tarkoitettuna valtiontukena.
- (45) Sen vuoksi Espanjan viranomaisten antamat tiedot hälväntävät epäilyt, jotka komissio oli esittänyt SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä aloittamista koskevassa päätöksessään siitä, ovatko A NOVOn hyväksi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti toteutetut väliaikaiset toimenpiteet perussopimuksen mukaisia.

V. PÄÄTELMÄ

- (46) Tämän perusteella komissio katsoo, että SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely on saatettu päätökseen. Ilmoittamattoman pelastamistuen osalta komissio katsoo, että Espanja toteutti tämän tuen laittomasti ja rikkoi sen vuoksi SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohtaa. Komissio tekee kuitenkin myönteisen päätöksen, koska tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 ar-

tikelan 3 kohdan mukaisesti sisämarkkinoille. Ilmoitettua rakenneuudistustukea koskeva menettely lopetetaan aiheettomana, kun otetaan huomioon, että Espanja peruutti toimenpiteen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtiontuki, joka koostuu Espanjan A NOVO Comlink SL -yrityksen pelastamiseksi myöntämästä takauksesta, soveltuu sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

2 artikla

Koska Espanja peruutti rakenneuudistustoimenpiteen, tätä rakenneuudistustukea koskeva menettely on aiheeton. Komissio on sen vuoksi päättänyt lopettaa SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua rakenneuudistustukea koskevan menettelyn.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 23 päivänä maaliskuuta 2011.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja